

Pest-Buda Kerékpáros Körtúra kalauz

Érvényes: 2014 június hónaptól

Készítette: Kiss Csaba

Verzió 2

További infó: www.bestbudakortura.hu

info@pestbudakortura.hu

Ipari műemlék, templomok, kastélyok, hidak, középkori vár, emlékek a török időkből, a szabadságharc győztes csatáiról, változatos tájak. Ezt nyújtja neked ez a majdnem 200 km.

A túra teljesítésének feltételei

A túrán 18 ellenőrző pont van, amelyet fényképezned kell, és hat kérdésünkre ott találsz meg a válaszokat. Figyelj arra, hogy a fényképezőgép dátum, és idő beállítása megfeleljen a valóságnak.

Fontos az összes ellenőrző pontot úgy kell fotóznod, hogy a bringád is rajta legyen a képen

Az útvonal nagy részt aszfaltos úton található, így országúti kerékpárral is könnyedén be lehet járni. Ez alól a 6-os illetve a 10-es pont kivétel. A túra kiírója az egész útvonalat országúti kerékpárral járta be így bizton kijelentheti, hogy virsligumival is teljesíthető az összes ellenőrző pont.

A kerékpártúrát nem muszáj egyszerre teljesíteni. Az bármelyik ellenőrzőpontnál megszakítható, mi fontos, a túra megszakításakor és az ott történő újrakezdésekor az ellenőrzőpontot fényképezni kell.

A túra nem csillagtúra, az ellenőrzőpontjait egymásután kell felkeresni. Teljesítése az óramutató járásával megegyező és ellentétes irányába is lehetséges.

A kerékpártúra befejezése utáni teendők

A túra teljesítése után az ellenőrzőpontok fényképeit és a kérdésekre adott válaszokat küld el az info@pestbudakerekparoskortura.hu e-mailcímrre. Ha a képek mérete nagy válassz valamilyen fájlküldő programot

Két héten belül értesítünk, hogy elismerjük-e a teljesítéset, vagy elutasítjuk. Sikeres teljesítéshez szükséges az összes fénykép megléte, a fényképezőgép idő és dátum beállításának helyessége, az ellenőrző kérdésekre adott helyes válasz.

- A teljesítők egy egyedi emléklapra jogosultak amelyet e-mailben kapnak meg.
- Ezen kívül egy sorszámozott a Pest-Buda Kerékpáros Körtúra logóval ellátott öntapadós matricát kapnak, amennyiben kifizetik ennek aktuális árát és a postázási költséget.
- Továbbá felkerülnek a teljesítők névsorára a weboldalon.
- A többszörös teljesítést, illetve az egynapos teljesítést a weben külön jelöljük. Ebben az esetben kérjük az első teljesítés sorszámát is megküldeni.

Az útvonal

Célunk egy olyan túra megalkotása volt, amely megkerüli Budapestet a perem településein át és a lehető legtöbb látnivalót nyújtja a túrázóknak.

Dunaharaszti Alsónémedi Ócsa Üllő Gyömrő Maglód Pécel Isaszeg Gödöllő Szada Mogyoród Fót Dunakeszi Megyeri-híd Budakalász Üröm Solymár Budakeszi Páty Biatorbágy Sóskút Érd M0-s híd Lakihegyi adótorony Szigetszentmiklós

Fontos!

Az útvonal módosításának jogát fenn tartjuk. Azonban, ha valaki egy korábbi verzióban kezdte el a túrát annak elfogadott a módosítás előtti útvonal teljesítése is. Ennek igazolására szolgál az induló fotó, illetve a fényképezőgép memóriájában a pontos dátum beállítása.

Ellenőrző pontok

Dunaharaszti

1. Hősök-tere

A tér a Dózsa György úton található. Ez az az út, amely Alsónémedire visz.

A hősi halottak emlékére készített szobort kell lefotózni.

Folytasd az idézetet:

A mi vérünkből ázott földből megnyílik _____

Ócsa2.

Műemlék az ócsai református templom

A templom a Dr Békési Panyik Andor úton található.

A templomot hátulról kell fotózni.

Gyömrő

3. Gyömrői-tó

A körforgalom után a Dózsa György útról érdemes a tóhoz lejutni.

A (horgász) tavat kell fotózni hasonló szögben, mint a mintakép.

Pécel

4. Ráday kastély

A kastély az Eszperantó közben található.

A bejárati ajtót kell lefotózni.

Sorold fel a kastély három híres vendégét, akiket az információs tábla megemlít. (A táblát közben eltűntették, így ez nem kötelező)

1 _____

2 _____

3 _____

Isaszeg

5. Képesfa

Isaszeg, illetve a vasúti kereszteződés előtt, az országút bal oldalán található. Fotózd le az emlékművet.

Hogy hívták a honvéd kapitányt, aki álmban figyelmeztetett Szűz Mária a veszélyre?

6. Honvéd sírok

A Rákóczi úton érkezünk a településre, a körforgalomnál jobbra az első kijáraton tovább tekerünk az Ady E. úton, majd jobbra fordulunk a Sápi útra. A Sápi út, illetve annak folytatásában található Zöld kereszt turista út visz fel a sírokhoz. Először balra két honvédkapitány emlékhelyét találjuk, majd feljebb bal oldalon a Honvéd sírokat. (Térképvázlat a kalauz végén található) A könyvel fényképezzük.

Gödöllő

7. Grassalkovich kastély

A kastély az Ady Endre sétányon található

A bejáratot fényképezzük le.

Fót

8. Székesegyház

A Vörösmarty Mihály úton található a székesegyház.

A bejáratnál fényképezkedj.

Duna

9. Megyeri-híd

A híd megtalálása nem fog gondot okozni.

A fényképen a híd legyen rajta.

Üröm

10. Alexandra Pavlovna sírköpolnája

A kápolna a Dózsa György u 16 szám alatt található

A képen a kápolna bejárata legyen a lámpaoszlop sorral. A bringát az egyik oszlopnak támasszuk és úgy fotózzunk.

Solymár

11. Szarkavár

A vár a Major út folytatásában található.

A képen a fa torony legyen rajta. Ha nem jutsz be a várba, akkor a kapuja is jó lesz.

Budakeszi

12. Himnusz szobor

A szobor A település elején, a Szarvas téren található.

A központban lévő Isten szoborral fényképezkedj.

Kérdés: Hány harang található a boltívek alatt?
(Válasz az ismertető táblán található.)

Páty

13. Várady kastély

A Kastély a Rákóczi úton található.

A kerítés mögött megbújó lassan pusztuló épületet kell lefotózni.

14. Pincesor

A Torbágyi úton balkéz felől a Páty tábla után kezdődik a pincék sora.

Az egyik pince ajtajáról kell fényképet készíteni.

Biatorbágy

15. Viadukt

A Fő úton található a Viadukt.

A viadukt előtti teret fotózzuk, a háttérben a vasúti híddal.

Sóskút

16. Régi kőhíd

Mártírok u és a Fő út találkozásánál található ez a szép régi híd.

A hidat fotózzuk.

Érd

17. Minaret

A Római úton található.

A minaret bejáratához támasszuk a bicajt a fotózáshoz.

Kérdés: *Ki építette a minaretet? (Válasz az információs táblán található.)*

Lakihegy

18. Lakihegyi adótorony

II Rákóczi Ferenc és a Massányi Károly utca torkolatában található.

Az adótorony lábát fotózzuk le.

Kérdés: *Hány tonnás az adótorony? (Válasz az információs táblán található.)*

Települések és az ellenőrző pontok ismertetése

Dunaharaszti

A terület már a bronzkor óta lakott. A római korban egy kereskedelmi út vezetett át a térségen. A IV. században a határok védelmével megbizott légióknak egy táborhelye volt itt.

A honfoglalást követően a térség a fejedelmi törzs szállásterülete volt. Mátyás időszakában a térség legnagyobb, iskolával is rendelkező települése volt.

A török időszakban szinte teljesen elpusztult. Újratelepítése Buda visszafoglalása után német telepekkel történt, rövidesen ismét területközponttá vált.

Fellendülését a HÉV-vonal kiépítésének köszönheti (19. század vége), ekkortól üdülőhely.

Alsónémedi

Alsónémedi a legrégebbi Pest megyei települések közé tartozik. a község ősi "Nywyg" nevét IV. Béla 1267. évi oklevele őrzi.

A kuruc időkben Némedi lakossága jelentősen megnőtt, melynek a Rákóczi féle szabadságharc vetett véget.

Ócsa

Ócsát az Árpád-kor óta folyamatosan lakják. Nevét 1235-ben említette először oklevél Alza néven. A román stílusú temploma magyar építészet egyik legfontosabb emléke.

1307 szeptember 29-én Károly Róbert király oklevelet is adott ki itt. Ócsa 1856 körül járási székhely lett.

Az ócsai református templom (2. ellenőrző pont):

A 13. századi román stílusú, háromhajós, kereszthajós bazilika, amely a premontrei rend számára épült, a román kor legértékesebb fennmaradt magyarországi alkotása.

Nevezetessége, hogy a Szent László legenda falképsor néhány részletét lehet látni a szentélyben, az északi falon. Budapesthez ez a templom van a legközelebb azok közül, amelyben a Szent László legenda középkori falképsora látható.

Üllő

A település neve Árpád fejedelem harmadik fiától származik. Mátyás király idejében Pest megyének törvénykezési székhelye volt.

Az 1848-49-es szabadságharcban megszállt a település katolikus parókiájában Jellasics is, sőt az osztrák főparancsnok Windisch-Grätz is járt itt.

Gyömrő

A város területe az őskortól kezdve lakott.

A középkorban virágzó település a török hódoltság nyomán csaknem lakatlanná vált. A török kiűzése utáni legfontosabb esemény Gyömrő életében a Rákóczi-szabadságharc idején, 1705. július 3-án tartott fejedelmi seregszemle és beszéd volt. Ennek helyszínét ma emlékoszlop jelzi és a fejedelem által csüggedő katonáihoz intézett beszéd is megtekinthető az eredeti kéziratos formában.

Az XIX. század derekán több, ma már történelmi személyiség fordult meg Gyömrőn, és tartózkodott hosszabb-rövidebb ideig: Kossuth Lajos, Vörösmarty Mihály, Táncsics Mihály.

1882-ben nyílt meg a települést érintő Budapest–Újszász-vasútvonal, aminek hatására a fejlődés még dinamikusabbá vált. Ebben az időben téglagyár létesült, aminek helyén a máig kiemelt jelentőségű tófürdő jött létre. Ennek vize bizonyítottan gyógyhatású, ezért az emberek nyaranta tömegével keresték fel. K

A gyömrői tó (3. ellenőrző pont)

1888-as években téglagyár létesült a településen, aminek helyén a máig kiemelt jelentőségű tófürdő, illetve a tőzeges tó jött létre. A vize bizonyítottan gyógyhatású, ezért az emberek nyaranta tömegével keresik fel a fürdőt.

Maglód

Maglód nevét először 1200 körül Anonymus említette elbeszélésében, ki szerint a honfoglalók hetedik vezérének, Téténynek az unokái voltak Gyula és Zombor, akiktől a Maglód nemzetség származott.

A község legérdekesebb irodalomtörténeti eseménye, hogy itt ismerték meg egymást Petőfi Sándor szülei, Hrúz Mária és Petrovics István, melyre az Ófaluban tábla emlékeztet.

Pécel

Pécel területén, már az időszámítás előtti korszakban is éltek emberek. A tizenöt éves háborúban néptelenedett el.

A falu a 18. században a Fáy és a Ráday család birtoka volt. Ráday Pál a birtokközpontját is ide építette.

A Ráday kastély (4. ellenőrző pont)

Ráday Pál építtette kúriát Pécelen. Fiuk, Ráday Gedeon barokk kastélyá bővítette az épületet 1755 és 1774 között. Az átalakítással a gödöllői Grassalkovich-kastély építőmesterét, Mayerhoffer András, valamint fiát, Mayerhoffer Jánost bízta meg.

Az épület kuriózuma a termeit díszítő freskók, amelyek nagy részét Scherwitz Mátyás készítette 1766 és 1771 között.

Isaszeg

Mátyás király kedvenc vadászterületeihez tartozott.

Petőfi Sándor is többször is megfordult itt 1845-1848 között. Az 1849. április 6-i győztes csata napját helyi ünneppé nyilvánították.

A településtől délre a Katonapallagon találjuk a honvéd-sírokat, amik a Klapka György vezette magyar és az osztrák hadsereg ütközetének emlékét őrzi. Jókai Mór személyesen kérdezősködött a faluban, amikor a Kőszívű ember fiai című regényéhez gyűjtött anyagot.

A Képesfa (5. ellenőrző pont)

Az isaszegi csata után ezen a helyen táboroztak a magyar csapatok. Az osztrák utóvéd egy rajtaütést tervezett, de egy tiszt álmában megjelent Szűz Mária és figyelmeztette őt a veszélyre.

Ennek emlékére az isaszegiek egy hársfát ültettek, amelyre egy Mária képet raktak. Hosszú időn át a Képesfa búcsújárók, imádkozók pihenő helye volt. Így született a Képesfa legendája

Honvéd sírok (6. ellenőrző pont)

Az isaszegi csata során Isaszeg és Gödöllő között került sor a tavaszi hadjárat első szakaszának döntő csatájára. A tét mind a két hadsereg számára nagy volt. Ha a magyarok győznek, a császári-királyi hadseregnek Budára vagy Vácra kell visszavonulnia, s ezzel befejeződik a Duna–Tisza köze felszabadítása. Ha a császári-királyi hadseregre mosolyog a hadiszercse, a magyar fél kénytelen

visszavonulni, s biztonsággal csak a Tisza vonalán szilárdíthatja meg helyzetét.

Mindkét harcoló fél részéről mintegy ezer-ezer harcoló katona maradt a csatamezőn, a határ több részén vannak eltemetve.

Ezen a helyen ütközött meg Klapka serege először az osztrákokkal. Itt alakították ki az egyik sebkö-töző helyet. Ide temették az ismeretlen nevű lengyel kapitányt és egy magyar huszárfőtisztet, Harsányi Bálintot (Ő hozta haza Galíciából a Lenkey-huszárokat). Több száz honvéd nyugszik itt, kb. 70 fejfát állítottak, de az osztrák csendőrség 40 évig senkit sem engedett a sírok közelébe, így a fakesztek elkorhadtak, rajtuk olvashatatlanná váltak a hősök nevei.

Turai György helybeli kovácmester (1900-ban) a lengyel kapitány sírjára korabeli kardból szalagot kovácsolt (1947-ben a múzeum begyűjtötte). 1902-ben a Vasutas Dalárda, az Acélhang, majd 1972-ben a Múzeumbarátok vezetésével Isaszeg lakossága emelt síremléket gránitkőből a Magyar Lengyel Történelmi napok alkalmával.

Gödöllő

A település neve Gudulleu, Gudullur, Gödöle, Gedellő alakban fordul elő a korai oklevelekben, 1868-ban nyerte el hivatalosan a Gödöllő elnevezést.

Hamvay Ferenc volt az első földesúr, aki Gödöllőn is lakott a központban 1662-ben fölépített kúriájában, amely ma a Városi Múzeumnak és a Városi Mozinak ad helyet.

A város a 18. századtól kiemelt királyi figyelmet kapott, ami gyors fejlődést biztosított. Kiepült a vasúti kapcsolat. 1911 óta Gödöllőt HÉV-vonal is összeköti Budapesttel. Érdekessége ennek a vonalnak, hogy azóta is fordított közlekedési rend van érvényben, azaz a vonatok menetirány szerinti bal oldalon közlekednek.

A Gassalkovich kastély (7. ellenőrző pont)

A 18. században földesura, Grassalkovich Antal birtokai központjává tette a települést. Ő építtette a kastélyt. A mai város műemlékeinek jó része Grassalkovich korából származik.

Az 1848-as szabadságharc idején a kastély Windischgrätz szálláshelye volt, majd az isaszegi csata után Kossuth Lajos főhadiszállása. Kossuth itt fogalmazta a Függetlenségi Nyilatkozatot.

A kiegyezés után a kastély a királyi család egyik kedvenc nyaralóhelyévé vált, több nyarat is itt töltöttek el, Erzsébet királynénak pedig állítólag a kedvenc nyaralóhelye volt.

Az első világháború végén IV. Károly király itt értesült az Osztrák–Magyar Monarchia összeomlásáról. A két világháború közt a település Horthy Miklós rezidenciája.

Szada

A Szada név finnugor nyelvből származik és valaminek a száját, bejáratát jelenti. Gödöllő felől nézve a település pont egy völgy bejáratánál van. A település határában ered a Rákos-patak.

A Grassalkovich család 1800-as évek elején építtette kúriáját.

Mogyoród

A falu neve a mogyoróval, illetve a mogyoróbokkal kapcsolatos, hiszen mogyoród jelentése: „mogyoróban gazdag”.

A település környékén zajlott le a mogyoródi csata 1074-ben, ami Salamon király és I. Béla király fiai-nak Géza és László hercegek küzdelme.

Előzőleg a hercegi hatalmat fölszámolni szándékozó Salamon vonult Géza ellen, akit a Tiszától Ke-letre Kemejnél ért utol és szétvert.

Géza maradék erejével Nyugat felé menekült, és Vác környékén egyesült László herceg katonáival.

Salamon és a hercegek csapatai Mogyoród mellett csaptak össze. A csatában vesztes Salamon el-menekült és elvesztette kir. hatalmát.

Fót

A honfoglaláskor már lakott település volt.

A kastélyát és a parkot gróf Károlyi István létesítette az 1830-as években. 1845 és 1855 között Ybl Miklós tervei szerint ő építtette a katolikus plébániatemplomot.

Római katolikus templom (8. ellenőrző pont)

A templom Ybl Miklós romantikus tervei nyomán gróf Károlyi István építtette 1845 és 1855 között. A templomot Blaas Károly olajképei és szekói díszítik, a falak Gibler díszítőfestő munkáját dicsérik. Barokk hangzású orgonáját a híres salzburgi mester, Ludovicus Moser alkotta.

Évente augusztus 18-án 19 órakor ünnepi hangversenyt adnak. Az augusztus 20-i búcsú napján dél-előtt a mise után körmenetet tartanak, ahol Fót lakossága népviseletben vesz részt.

Dunakeszi

Dunakeszi környékén az újkőkortól találtak letelepedési nyomokat. A településtől délre, a Dunától indul el a szarmaták által 324 és 337 között épített, a Dunát a Tiszával összekötő Csörsz árok nyomvonal.

Megyeri híd (9. ellenőrző pont)

A Megyeri híd Újpestet köti össze Budakalással a Szentendrei-szigeten keresztül. A híd valójában 5 híd (9 hídszerkezet) együttese, melyek közül a legnevezetesebb a Nagy-Duna-ág felett átívelő 591 m hosszú hídszerkezet, amely az ország első igazi ferdekábeles hídja.

A híd tervezése 1993-ban kezdődött, az építése 2006-ban végül a 2008. szeptember 30-án adták át.

Budakalász

A település 1135-től ismert neve: Kalez.

Az Árpád-kori lakosság a török hadjáratok következtében elmenekült, így Kalász elnéptelenedett.

Budakalász igen gazdag régészeti emlékekben. Világszenzációnak számított 1953-ban a kavicsbánya területén előkerült 7000 éves kis vízmerítő edény, a budakalászi kocsi, amely a legelső kocsi makett. Szintén párját ritkítja az az öntött, domborított bronz kancsó is, amit ugyancsak itt találtak.

Üröm

Ősi település, melynek területe már a római korban is lakott volt.

A 13. században a királyi vincellérek faluja volt. A település alatt meghúzódó pincerendszer az ürömi borkultúra évezredes hagyományait őrzi.

Alexandra Pavlovna Romanova mauzóleuma (PBKK 10. ellenőrző pont)

A 19. században, 1800-ban József főherceg, Magyarország nádora vásárolta meg – A nádor fiatalon elhunyt első felesége, Alexandra Pavlovna Romanova orosz nagyhercegnő itt talált nyughelyet. A restaurált Pavlovna sírkápolna jelenleg Üröm legfőbb nevezetessége. A Dúzsza György út 3 szám alatt található.

Solymár

A település nevét az ide telepített királyi solymászokról, vagy a római korban itt folyó sókereskedelem kapcsán a latin „sal” (só) kifejezésből kapta.

Solymár a török hódoltság alatt elnéptelenedett.

A solymári vár (11. ellenőrző pont)

A solymári vár feltételezhetően a 14. században épült, a települést akkoriban birtokló Lackfi család építtette. A település főleg királyi szolgálok, solymászok és vadászok lakóhelye volt, a vár pedig első-sorban vadászkastélyként működött.

A vár a török hódoltság alatt romlásnak indult.

Budakeszi

A város területén már az újkőkorban laktak. A rómaiak idejében virágzó település volt itt egy kereskedelmi út mellett.

A település a honfoglalás idején a Keszi törzs szállásterülete volt, melyből a neve eredeztethető.

A város híres lakosa volt Erkel Ferenc.

Himnusz szobor (12. ellenőrző pont)

Kölcsey Ferenc költeményét, a magyar nemzeti Himnuszot idéző, 2006 májusában felavatott alkotást V. Majzik Mária Magyar Örökség-díjas képzőművész készítette. A márványból, mészkőből és bronzból készült szoborkompozíció közepén egy istenalak látható, ezt veszi körül sugaras alakban a vers szövege.

A 4 méter magas domborművet 9 méteres magasságban 21 harang egészíti ki, amelyeken ünnepnapokon a Himnusz szólal meg, vasárnaponként délben pedig a déli harangszó.

Páty

A település ősidők óta lakott hely. A határban lévő Főkút forrás mellé gyógyító hatása miatt a rómaiak fürdőt építettek, a települést pedig, mint jelentős középirtokot, felvirágoztatták.

A falu nevét először egy adománylevél említi, amely 1286-ban, a virágvasárnapot követő ötödik vasárnapon (május 12-én) kelt. A mohácsi csata után Páty is török uralom alá került, ám eltérően a környező településektől, lakossága kisebb-nagyobb megszakításokkal mindvégig megmaradt.

Várady kastély (13. ellenőrző pont)

Splényi Ignác huszárezredes és felesége, a biai földbirtokos lánya, Szily Mária 1820-ban vettek birto-

kot Pátyon, és 1825 karácsonyára megépítették a kastélyukat.

Splényi Ignác 1840-ben meghalt, a család a szabadságharcban betöltött szerepe miatt kegyvesztetté vált, el kellett adniuk a birtokot.

A bécsi jellegű empír kastélyt, amelynek a szájhagyomány szerint 350 db 1848-as puskacsóból készült a kerítése, a Habsburg-hű Ditskei Várady József udvari tanácsnok vette meg. A segítőkész, közösségi tevékenységet vállaló Várady József sokan kellemesen emlékeztek.

A Várady család 1944 őszén elhagyta az országot, Salzburgba, majd Svájcba emigráltak. 1945 után a különböző szervezetek más-más célra használták a kastélyt, Páty Önkormányzata 2008-ban vásárolta vissza.

Pátyi pincesor (14. ellenőrző pont)

A községtől délre fekvő Pince-hegy és Mély-árok XIX. századi pincesora a település környékének legsajátosabb hangulatú része. Ez az ország legnagyobb egységesen megmaradt pincesora.

Itt tartják a már hagyományos május végi pincenapok rendezvényeit.

Biatorbágy

Biatorbágy az őskor óta lakott terület. A török hódoltság idején Bia és Torbágy fokozatosan elnéptelenedett. A török kiűzése után Bia magyar faluként élt tovább, Torbágyot német nemzetiségűekkel telepítették be.

A viadukt (15. ellenőrző pont)

Az 1800-as évek végén vasút megépítésével a két település folyamatosan húzódott a vasútvonal felé. 1884-ben megépítették az első vasúti vágányt és az első torbágyi viaduktot. 1898-ban megépült a második pálya és a következő viadukt.

1931. szeptember 13-án Matuska Szilveszter felrobbantotta az egyik sínszálat a viadukton a Budapest-Bécs vonalon közlekedő gyorsvonat alatt, amely kisiklott, majd a gőzmozdony és első kocsijai a mélybe zuhantak. A robbantás 22 halálos áldozatot követelt.

Sóskút

1233-ig a honfoglalás kori Tétény nemzetség birtoka, amelynek legfőbb központja a közeli Budatétény volt.

Lakói a természeti adottságokat kihasználva mezőgazdaságból és kőbányászatból éltek.

Magyarország helyzetének konszolidálása a 19. század közepén a gazdasági élet fellendülését hozta, ami lehetővé tette a nagy építkezéseket. A budapesti és a vidéki építkezésekhez igen nagy mennyiségű követ használtak fel, amelynek jelentős részét Sósokútról szállították.

A sóskúti kőhid (16. ellenőrző pont)

Mártírok út és a Fő út találkozásánál található ez a szép régi híd. Jelentősége, története nem ismert, a belőle áradó hangulat miatt került be ellenőrző pontnak.

Érd

Érd mai területén a legrégebbi idők óta megtalálhatók az emberi élet nyomai.

A mohácsi csatát követően a törökök nem vették rögtön birtokba Érdet, csak Székesfehérvár bevétele után kapcsolták a budai szandzsákhhoz.

A török uralom utáni újjáépítésben a Szapáry, majd az Illésházy család játszott meghatározó szerepet Érden.

1848-ban Érd, a Lánchíd építésének támogatásával kitént görög származású bécsi bankár, Sina György báró tulajdonába került.

Minaret (17. ellenőrző pont)

Érd-Ófaluban, emelkedik a török világ letűnt emlékét idéző dzsámi minaretje. A török imahely a XVII. században épült a már XVI. században létező palánkvár kibővített területén.

Lakihegy adótorony (18. ellenőrző pont)

A torony amerikai terveit Tantó Pál mérnök adaptálta a Csepel-szigeti homokos talajviszonyoknak megfelelően. A tervezés közel négy évig tartott és 1933-ban megkezdték a 314 méter magas, elnyújtott oktaéder alakú torony építését. Az átadás még ebben az évben megtörtént. Ezzel az új adóval a magyar rádiózás műszaki tartalmát tekintve a világ élvonalába lépett elő. Maga a torony pedig Európa akkori legmagasabb építménye volt.

Az időközben a Magyar Rádió jelképévé vált lakihegyi adótoronyt 1944-ben a visszavonuló német csapatok feldöntötték. A teljes felújítását követően 1946-ban végezték el.

1977-ben a lényegesen korszerűbb, Solti rádióadó üzembe helyezését követően a lakihegyi adót an-

nak tartalékává léptették vissza.

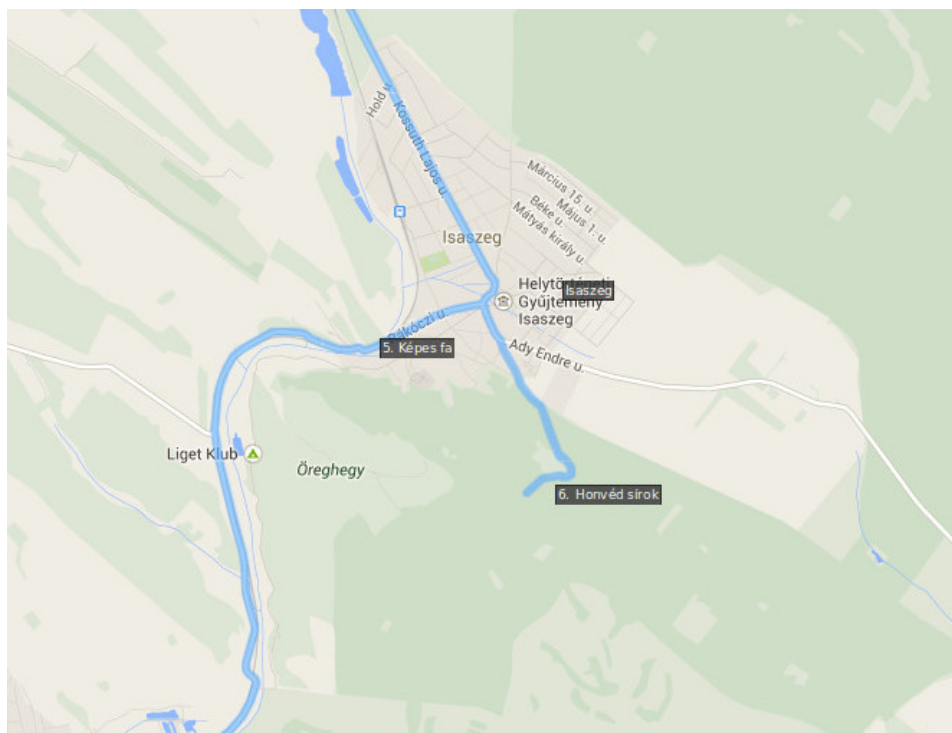
Az 1980-as évek elején a lebontásra ítélik. Ennek hírére magánszemélyek és számos egyéb társadalmi szervezet tiltakozó hadjáratba kezdett a torony megmentéséért. Végül a nyomásnak engedve a lakihegyi adótornyt 1985-ben ipari műemlékké nyilvánították.

2006 nyarán felújították és ismét üzembe helyezték. Jelenleg továbbra is a Solti rádióadó tartaléka, de fő üzemből 135,6 kHz-en HGA22 jelzéssel időszinkron jeleket sugároz, amit az áramszolgáltatók az éjszakai-nappali ellátás közti váltásra használnak fel.

A tornyot ipari alpinisták képzésére használják (a torony megmásítása kb. két óra hosszat vesz igénybe).

Szigetszentmiklós

Szigetszentmiklós több mint 700 éves település. A mai települést a hagyomány szerint a ráczkevei szigeten megtelepített szerbek alapították.

A Honvéd sírok helye Isaszeg határában